

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตามลำดับ ดังนี้

2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้อง

2.1.1 ความหมายของปัญหา

2.1.2 ปัญหาของนักศึกษา

2.1.3 หน้าที่ของฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.2.1 งานวิจัยในประเทศ

2.2.2 งานวิจัยต่างประเทศ

2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้อง

2.1.1 ความหมายของปัญหา

ในสภาพสังคมปัจจุบัน ปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักศึกษา เป็นส่วนหนึ่งที่สร้างความหนักใจให้กับพ่อแม่ ครู - อาจารย์ และผู้ที่เกี่ยวข้อง ปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักศึกษามีหลายรูปแบบซึ่งจะทำให้เกิดเป็นปัญหาและอุปสรรคต่อการเรียนการสอน มีนักจิตวิทยาและผู้ที่เกี่ยวข้องหลายท่านได้ให้ความหมายของปัญหาไว้ดังนี้คือ

กรรณิการ์ พันศิริกุล (2521) ได้ให้ความหมายของปัญหาสรุปได้ว่า ปัญหาหมายถึงอุปสรรคและความรู้สึกไม่สบายใจ

มณูญ แบนเจริญ (2522) ได้ให้ความหมายของปัญหาสรุปได้ว่า ปัญหาหมายถึงอุปสรรคและความรู้สึกไม่สบายใจ เป็นความวิตกกังวลใจและความทุกข์ระทมใจ

ศิริลักษณ์ เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2523) ได้ให้ความหมายของปัญหาสรุปได้ว่า ปัญหาหมายถึงความคับข้องใจ กังวลใจ ลังเลใจ ทุกข์ใจและเศร้าใจ

จากความหมายของปัญหาที่กล่าวมาข้างต้นนี้ จะเห็นว่า ปัญหาหรือความรู้สึกไม่สบายใจมีความวิตกกังวลใจหรือทุกข์ทรมานใจ เป็นสิ่งที่ต้องพิจารณาแก้ไข ถ้าหากได้พิจารณาแก้ไขให้ถูกต้องเหมาะสมแล้ว จะจัดความรู้สึกไม่สบายใจต่าง ๆ นั้นไปได้ และสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

2.1.2 ปัญหาของนักเรียนและนักศึกษา

บัวทอง สว่างโสภาคกุล (2525) ได้กล่าวถึงปัญหาของนักศึกษาซึ่งอยู่ในวัยรุ่นตอนปลาย สรุปได้ว่าวัยรุ่นมีความห่วงใยในสังคมต่อไปนี้

- 1) เรื่องเกี่ยวกับการเรียน ซึ่งเป็นต้นเหตุของปัญหาต่าง ๆ เช่น ทำให้เราอยากรู้วิธีการเรียนที่ดีขึ้น การพูดในชั้นเรียน การไม่เข้าใจบทเรียน เป็นต้น
- 2) เรื่องรูปร่างและสุขภาพของตน เช่น น้ำหนัก โค้งร่าง ท่าทาง การพูดจา เป็นต้น
- 3) เรื่องปัญหาสังคม เช่น การคบเพื่อนใหม่ ต้องการให้เพื่อนชอบ เป็นต้น
- 4) ความยุ่งยากส่วนตัวที่ทำให้เกิดปัญหา เช่น การได้ทำในสิ่งที่ก่อให้เกิดความเสียใจ ภายหลัง การควบคุมอารมณ์ไม่อยู่ ความรู้สึก การกระทบกระเทือนใจง่าย และความรู้สึกละอายต่อการทำผิด เป็นต้น

ประยุทธ์ วัชรประดิษฐ์ (2526) และสถิต วงศ์สวรรค์ (2527) ได้กล่าวถึงปัญหาของนักศึกษาไว้หลายประการคือ

- 1) ปัญหาการเรียนของเด็ก อาจเกิดขึ้นจากความผิดปกติของร่างกายและสมอง ได้แก่ พวกเรียนช้า เด็กเรียนเร็ว เรียนอ่อน ตลอดจนจนถึงการที่เด็กไม่สนใจเรียนหรือเลือกวิชาที่ไม่ตรงกับความสามารถ ความสนใจอันเป็นสาเหตุให้เกิดการสอบตกซ้ำชั้น หรือขาดอุปกรณ์การเรียน การไม่ชอบครู ไม่ชอบโรงเรียน ไม่รู้จักแบ่งเวลาเรียน เป็นต้น
- 2) ปัญหาทางเศรษฐกิจ ได้แก่ สภาพที่รายได้ไม่พอกับรายจ่าย การแก่งแย่งกันทำมาหากิน สินค้าเครื่องอุปโภคบริโภคมีราคาสูงขึ้น ค่าของเงินลดลงเหล่านี้ทำให้การเงินของแต่ละครอบครัวส่วนใหญ่ผิดเคืองหัวหน้าครอบครัวต้องขวนขวายในการหาเงินมาจุนเจือครอบครัวเพิ่มขึ้น ทำให้ไม่มีเวลาในการอบรมดูแลสมาชิกในครอบครัว เด็กถูกชักนำไปในทางที่ชั่ว หรือตัวหัวหน้าครอบครัวเกิดความรู้สึกไม่สามารถแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจได้จึงหันไปหาอบายมุข โดยคิดว่าอาจจะมีโชคบ้างก็ได้ ในทำนองเดียวกัน กับพวกที่ฐานะทางเศรษฐกิจปานกลาง แต่ไม่รู้จักการใช้จ่าย ลุ่มหลงอบายมุขทำให้ใช้จ่ายเงินเกินขอบเขตหรือแม้กระทั่งครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดีมาก เด็ก ๆ

ได้รับการเอาอกเอาใจใช้จ่ายเงินฟุ่มเฟือย ทำให้สนใจสิ่งอื่นมากกว่าการเรียน

3) ปัญหาทางสังคม เนื่องจากความเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา รวมทั้งอารยธรรม วัฒนธรรมจากต่างประเทศหลั่งไหลเข้ามาไม่ขาดสาย ทั้งในด้านขนบธรรมเนียมประเพณี และ วัฒนธรรม ทำให้เกิดปัญหาในด้านการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อม ซึ่งบางครั้งทำให้ถูกชักชวน ไปในทางที่ไม่ถูกต้องไม่ควร รวมไปถึงการคบเพื่อน หรือการทำทางไม่เหมาะสม ขาดพื้นฐานทาง ศีลธรรม ไม่มีความรับผิดชอบในฐานะเป็นหัวหน้าหรือเป็นสมาชิกของกลุ่มในสังคม

4) ปัญหาที่เกิดจากการเพิ่มของประชากรจากการที่ประชากรเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วทำให้ ความเป็นอยู่ในครอบครัว เกิดการแออัดยัดเยียด ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในครอบครัว ไม่ มั่นคงเหมือนแต่ก่อน ก่อให้เกิดปัญหาในด้านจิตใจตามมา

5) ปัญหาการว่างงาน สืบเนื่องมาจากการเพิ่มขึ้นของประชากรอย่างรวดเร็ว ทำให้ผู้ จบการศึกษาเพิ่มจำนวนมากขึ้น เมื่อจบออกมาแล้วก็ไม่สามารถหางานทำได้ หรือไม่สามารถสอบ เข้าเรียนต่อ ในสถาบันชั้นสูงต่อไปได้ ทำให้เกิดสภาพการใช้เวลาว่างไปในทางที่ผิด รวมไปถึง ปัญหาของผู้ที่ไม่สามารถเลือกอาชีพตามที่ตนถนัดหรือสนใจ ทำให้การปฏิบัติงานต่าง ๆ ไม่เจริญ ก้าวหน้าเท่าที่ควร

6) ปัญหาทางด้านสุขภาพ อันได้แก่ การอ้วนเกินไป ผอมเกินไป สูงหรือเตี้ยจนเกิน ขนาดปกติ รวมไปถึงการบกพร่องของร่างกายอื่น ๆ เช่น การมีโรคประจำตัวสุขภาพไม่ปกติ มี ความวิตกกังวล หรือการแสดงออกของอารมณ์ต่าง ๆ เกินระดับปกติ

7) จำนวนนักเรียนในโรงเรียนแต่ละแห่งเพิ่มมากขึ้น อัตราส่วนระหว่างครูกับนักเรียน ไม่สมดุลกัน ครูจึงไม่สามารถดูแลนักเรียนได้อย่างใกล้ชิดจึงจำเป็นต้องมีบริการแนะแนวขึ้น ช่วย ให้นักเรียน ป้องกัน แก้ปัญหา และส่งเสริมพัฒนาการให้แต่ละคนได้พัฒนาตนเองจนถึงขีดสุด

8) วิทยาการใหม่ ๆ มีเพิ่มมากขึ้นทุกทีจนตามไม่ทันจึงไม่ทราบข้อมูลพอเพียง การเลือก ศึกษาต่อจึงเป็นปัญหา และมีอาชีพใหม่ ๆ เพิ่มมากขึ้น นักเรียนควรจะทราบข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ นั้น ๆ อย่างแจ่มกระจ่าง เพื่อสามารถวิเคราะห์และวางแผนการประกอบอาชีพสำหรับตนเองได้ อย่างเหมาะสม จึงควรมีบริการแนะแนวในโรงเรียนเพื่อสนองความต้องการนี้

9) จำนวนคนที่ทำงานมีมากกว่าหน่วยงาน ความไม่สมดุลอันนี้ทำให้มีการแข่งขันกันสูง เพราะหน่วยงานมีโอกาสคัดเลือกมาก เฉพาะอย่างยิ่งต้องจ้างในอัตราค่าจ้างสูง ตามกฎหมาย กำหนด จึงต้องเลือกคนที่มีความสามารถมีประสิทธิภาพ เคยอบรมหรือฝึกงานนั้น ๆ มาเพื่อให้คุ้ม

คำจ้าง บริการแนะนวจึงมีบทบาทช่วยแนะ ให้ได้รับการศึกษาและฝึกงานอาชีพที่เหมาะสมกับแต่ละบุคคล เพื่อให้มีโอกาสเข้าทำงานและรุ่งเรืองในหน้าที่

10) พ่อแม่นิยมส่งลูกไปศึกษาในเมืองหลวงหรือเมืองใหญ่ ๆ เพราะการศึกษาในท้องถิ่นยังไม่เจริญทัดเทียมกัน เมื่อเด็กอยู่ห่างไกลพ่อแม่ มักจะเกิดปัญหาทางด้านพฤติกรรม จึงต้องมีบริการแนะแนวให้ความช่วยเหลือ

11) เนื่องจากการเห็นความสำคัญของความแตกต่างระหว่างบุคคล เป็นไปอย่างกว้างขวาง และความแตกต่างระหว่างบุคคล เป็นเหตุให้คนมีปัญหาต่างกัน การปรับตัวก็ต่าง ๆ กันจึงต้องการคำปรึกษาและการแนะแนว

12) ค่านิยมของคนไทย ถือว่าการรับราชการเป็นอาชีพที่มีเกียรติ ฉะนั้นก็มักจะมุ่งเรียนเพื่อเข้ารับราชการ และมีทัศนคติไม่ดีต่ออาชีพศึกษา ส่วนใหญ่มุ่งศึกษาในระดับอุดมศึกษาซึ่งหลายคนไม่ประสบผลสำเร็จ กลายเป็นปัญหาแก่สังคม และทำให้ประเทศขาดบุคลากรทางวิชาช่างฝีมือ บริการแนะแนวจึงต้องให้ข้อมูลให้เขาตัดสินใจได้ถูกต้อง

ฉวีวรรณ สุขพันธ์ไพฑาราม (2527) ได้กล่าวถึงปัญหานักเรียนวัยรุ่นพอสรุปได้ดังนี้

1) ปัญหาด้านการเรียน นักเรียนทุกคนมีความคาดหวังที่จะสำเร็จการศึกษา ผู้ที่มีผลการเรียนอ่อนย่อมขาดความสุข ขาดความเชื่อถือ และความภาคภูมิใจในตัวเอง ปัญหาการเรียนที่พบคือ ไม่เข้าใจบทเรียน วางแผนเลือกวิชาเรียนไม่เหมาะสมกับความสามารถและความถนัด

2) ปัญหาส่วนตัวและพฤติกรรมที่แสดงออกที่เป็นปัญหาคือ ความก้าวร้าวชอบความรุนแรง ชอบทำลายข้าวของ ทำลายความสงบ ชอบทะเลาะวิวาท การแต่งกายไม่เป็นระเบียบ

3) ปัญหาบับคับทางด้านจิตใจ แสดงพฤติกรรมออกทางด้านประสาท เช่น การเป็นคนควบคุมอารมณ์ไม่ได้ มีอารมณ์ที่รุนแรง โกรธง่าย เหม่อลอย ปล่อยเวลาเฉย ๆ ลักษณะแสดงอาการไม่มั่นใจในตัวเองด้วยการย่ำคิดย่ำทำ

4) ปัญหาด้านบุคลิกภาพจะกังวลใจเรื่องบุคลิกภาพของตนเอง จะเป็นคนขี้อายไม่แสดงออก แสดงพฤติกรรมไม่เหมาะสมกับเพศและวัย

สุชา จันทรเฒ (2527) ได้กล่าวถึงปัญหาส่วนตัวที่มักเกิดขึ้นกับนักเรียน พอสรุปได้ดังนี้คือ

1) ปัญหาด้านร่างกายอาจจะเกิดขึ้นจากความเปลี่ยนแปลงของร่างกายทำให้เด็กปรับตัวไม่ทัน จึงทำให้เกิดความกังวลใจเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ เช่น รูปร่าง ไรศภัยไข้เจ็บ

2) ปัญหาด้านอารมณ์และสังคมคือ ปัญหาที่เกิดขึ้นกับทางบ้าน เช่น พ่อแม่บังคับเด็กมากเกินไป ปัญหาที่เกิดขึ้นมาจากโรงเรียนและมาจากที่ชุมชน

3) ปัญหาทางจิตเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นกับเด็กที่ขาดความรักความอบอุ่นจากบิดามารดา

4) ปัญหาการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ เวลาเป็นของมีค่า และมีความสำคัญมากในการทำกิจกรรมทุกอย่าง การใช้เวลาว่าง จะช่วยให้บุคคลประสบความสำเร็จผู้ที่ใช้เวลาว่างมากจะเกิดความสุขมีบุคลิกภาพดี แต่ถ้าผู้ที่มีเวลามากเกินไป ใช้เวลาว่างไปในทางที่ไม่ถูก จะก่อให้เกิดปัญหาทางอาชญากรรมได้

5) ปัญหาทางเพศ เมื่อเติบโตเข้าสู่วัยรุ่น ซึ่งเป็นวัยที่อยู่ในระยะหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิต เด็กจะรู้สึกอึดอัดและไม่สบายใจว่าจะปฏิบัติตัวอย่างไรให้เหมาะสมและถูกต้อง

6) ปัญหาด้านการเรียน การเรียนเป็นงานและหน้าที่ของนักเรียนทุกคน ปัญหาที่เกี่ยวกับการเรียน เช่น เด็กเรียนช้าขึ้น เด็กสอบตก ปัญหาความเบื่อหน่ายต่อการเรียน

สมชาย รัตนกุล (2530) ได้กล่าวถึงลักษณะของปัญหาที่สำคัญของวัยรุ่นเกี่ยวกับโรงเรียน พอสรุปได้คือ

1) ปัญหาการปรับตัวไม่ได้ในโรงเรียนเป็นปัญหาที่พบมากในโรงเรียนเพราะวัยรุ่น เป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ทั้งภายในร่างกายตัวเอง และสถานการณ์สิ่งแวดล้อมใหม่ ๆ ภายในโรงเรียนที่ตนเองไม่เคยพบเห็นโดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กวัยรุ่นที่ต้องย้ายโรงเรียนใหม่ เช่น จบมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากโรงเรียนหนึ่งแล้วไปต่อมัธยมศึกษาปีที่ 4 อีกโรงเรียนหนึ่ง

2) ปัญหาด้านวิชาการ เด็กวัยรุ่นประสบปัญหานี้ในทุกชั้นเรียนยิ่งเรียนในชั้นที่สูงขึ้นความยากของวิชาต่าง ๆ ย่อมเพิ่มมากขึ้นตามไปด้วย เด็กที่มีสติปัญญาต่ำกว่าเกณฑ์ปกติ (Norm) จะประสบปัญหานี้มากกว่าเด็กที่มีสติปัญญาที่สูงกว่า ปัญหาด้านวิชาการนี้ มีมากมายหลายประการ เช่น ปัญหาการเลือกวิชาเรียน ปัญหาการสอบตกบางวิชา ปัญหาการสร้างนิสัยในการเรียนปัญหาในการพูดหน้าชั้น ปัญหาในการเรียนวิชาไม่เข้าใจ ปัญหาเกี่ยวกับแหล่งที่จะศึกษาค้นคว้า เป็นต้น

3) ปัญหาการออกจากโรงเรียนกลางคันเป็นปัญหาที่โรงเรียนต้องคำนึงถึงให้มากเพราะเด็กวัยรุ่นเหล่านี้ไม่ถึงวัยที่จะทำงานได้วัยของเขาคือการศึกษาหาความรู้เพื่อนำไปประกอบอาชีพ ในภายหน้าเมื่อออกจากโรงเรียนกลางคันไปแล้วและไม่มีความรู้เด็กอาจจะรวมกันเป็นกลุ่ม ก่อเหตุอาชญากรรมขึ้นมาได้ ดังที่มีปัญหามากมายเนื่องจากวัยรุ่นก่อเหตุในปัจจุบันนี้

4) ปัญหาความประพฤติและการก่อการวิวาทกัน ปัญหานี้จะพบมากในหมู่ของวัยรุ่นเนื่อง

จากวัยรุ่นที่ศึกษาคณะรอง ชอบเด่นดัง อาจสร้างปัญหาขึ้นเพียงเล็กน้อย จนถึงขั้นทะเลาะวิวาทกันขึ้นได้ เช่น การมีกิจกรรมมารยาทไม่เรียบร้อย แต่งกายผิดระเบียบของโรงเรียน ชอบลักขโมย ทำร้ายร่างกาย ขว้างปาระเบิด เป็นต้น

5) ปัญหาในการคบเพื่อน มีทั้งในการคบเพื่อนเพศเดียวกัน และการคบเพื่อนต่างเพศ เพราะวัยรุ่นบางคนไม่ทราบว่าตนเอง ควรจะปฏิบัติตนอย่างไรต่อเพื่อนทั้งเพศเดียวกันและต่างเพศ บางคนจึงอาจประสบปัญหาได้

6) ปัญหายาเสพติดให้โทษ ซึ่งพบมากขึ้นในหมู่นักเรียนวัยรุ่น ในปัจจุบันปัญหานี้เป็นปัญหาระดับชาติ ที่จะต้องอาศัยความร่วมมือหลายฝ่ายในการป้องกันปราบปราม และแก้ไข

วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2530) ได้กล่าวถึงปัญหานิสิตนักศึกษาไว้ว่า การที่นิสิตนักศึกษามีจำนวนมากขึ้นเป็นเหตุให้เกิดปัญหาหลายด้าน ปัญหาต่าง ๆ อาจพิจารณาแยกประเด็นได้ดังนี้คือ

1) ค่านิยมการศึกษาระดับอุดมศึกษา พ่อแม่ ผู้ปกครอง ญาติพี่น้อง ตลอดจนคนในสังคม ผลักดันให้ผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มุ่งสู่การศึกษาระดับอุดมศึกษา โดยมิได้ตระหนักในความไม่พร้อมของเด็ก เมื่อนิสิตนักศึกษาไม่พร้อมที่จะเรียนจะทำให้เกิดความเบื่อหน่ายหรือไม่สามารถจะเรียนได้

2) ความผิดหวังต่อสภาพการคัดเลือก หลังจากนักเรียนมัธยมได้ พยายามจะสอบเข้าสถาบันอุดมศึกษา ผู้ที่สอบได้นั้นบางคนมักจะเข้าไม่ได้ตามคณะที่ตนพอใจ เมื่อสอบเข้าได้ศึกษาในคณะที่ตนไม่พึงประสงค์ ทำให้เกิดความท้อแท้ใจและก่อให้เกิดปัญหาทางวิชาการคือ ไม่สนใจที่จะศึกษาค้นคว้า มุ่งแต่ความคิดที่จะสอบใหม่ นักศึกษาจำนวนไม่น้อยที่ตกอยู่ในสภาพความไม่พึงพอใจต่อสถาบันที่สอบคัดเลือกได้ เมื่อใจไม่รักทำให้ปรับตัวไม่ได้มีผลกระทบไปสู่การศึกษา

3) ปัญหาด้านการเงิน มินิสิตจำนวนไม่น้อยที่มีปัญหาเกี่ยวกับเรื่องค่าใช้จ่าย ในขณะที่ศึกษาอยู่ สาเหตุมาจากผู้ปกครองไม่สามารถส่งเสียค่าเล่าเรียนเนื่องจากมีฐานะยากจน บางทีไม่มีเงินค่าอาหารกลางวันอาจทำให้กระทบกระเทือนต่อผลการเรียน ถ้าไม่ได้รับการช่วยเหลือ

4) ปัญหาด้านครอบครัว มินิสิตนักศึกษาจำนวนหนึ่ง ที่บิดามารดาเสียชีวิตไปแล้ว หรือมีครอบครัวที่แตกแยก สภาพครอบครัวที่สูญเสียผู้อุปการะหรือหลักชีวิตไป อาจทำให้นักศึกษาเกิดความว้าวุ่น คับข้องใจ ทำให้มีผลมาสู่ห้องเรียนหรือปรับตัวกับสภาพการศึกษา

5) ปัญหาด้านสุขภาพ นิสิตนักศึกษาแทบทุกคนมีปัญหาส่วนตัวมาสู่สถาบันอุดมศึกษาด้วย

เช่น ปัญหาด้านสุขภาพ มีผู้กล่าวว่า นิสิตนักศึกษาเกือบทุกคนเป็นหรือเคยเป็นโรคทางเดินอาหาร ปวดท้อง ท้องไม่ปกติ โรคกระเพาะอาหาร

6) ปัญหาด้านการเรียน เนื่องจากการเรียนระดับอุดมศึกษา เป็นการส่งเสริมให้นิสิต นักศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง รู้จักค้นคว้ารู้จักใช้ข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากการสังเกต ชักถามจดจำ สำนวนปฏิบัติจริงจากการอ่าน การเรียนระดับนี้จึงยากกว่าระดับมัธยมศึกษา และนักศึกษาระดับนี้ มีความใกล้ชิดกับอาจารย์น้อย จึงต้องรู้จักค้นคว้า สร้างวินัยในตนเอง ในด้านการเรียนค่อนข้าง จะอิสระเสรีไปไหนมาไหนสะดวก ไม่มีอาจารย์คอยควบคุมดูแลหรือบังคับให้เข้าชั้นเรียน จึงเป็น เหตุให้หลายคนไม่รู้จักบังคับใจตนเอง ถึงเวลาเรียนก็สนทนากันบ้าง จดคำบรรยายไม่ทันบ้าง ผลการเรียนส่วนใหญ่ในชั้นปีที่ 1 มักสอบตกเป็นส่วนมาก เมื่อได้คะแนนไม่ดีก็จะเกิดการทอดทิ้ง มากขึ้น ไม่มีกำลังใจในการค้นคว้าหาความรู้ต่อไป

สำเนา ขจรศิลป์ (2525) ได้อธิบายสาเหตุที่นักศึกษาทำผิดวินัยนั้นมี 2 ประการ คือ ประการแรกเกิดจากตัวนักศึกษาเอง เช่น อาการผิดปกติทางจิต ประการที่ 2 เกิดจากสภาพ ภายนอกตัวนักศึกษา

เชาวน์ มณีพงษ์ (2530) ได้อธิบายสาเหตุที่นักศึกษาทำผิดวินัยพอสรุปได้ว่าครอบคลุม ซึ่งเป็นสถาบันแรกที่มีส่วนหล่อหลอมนักศึกษา ฉะนั้นครอบครัวยังมีอิทธิพลมาก นอกจากนั้นเพื่อน สถาบันการศึกษาและความไม่เป็นระเบียบเรียบร้อย เป็นสาเหตุให้นักศึกษาทำผิดวินัยได้ พอสรุป สาเหตุปัญหาที่นักศึกษาทำผิดวินัยไว้ดังนี้

- 1) ปัญหาเกิดจากทางบ้าน
- 2) ปัญหาจากทางโรงเรียน
- 3) ปัญหาจากระบบการบริหารโรงเรียน
- 4) ปัญหาจากความร่วมมือระหว่างผู้ปกครองกับโรงเรียน
- 5) ปัญหาเกิดจากสภาพแวดล้อมและสิ่งแวดล้อม

เมื่อเกิดพฤติกรรมที่เป็นปัญหขึ้นในโรงเรียน บุคคลสำคัญที่มีบทบาท ช่วยให้นักเรียน ประสบผลสำเร็จในการปรับตัวได้ คือ ครู เพราะครูทำหน้าที่ดูแล อบรม สั่งสอนนักเรียนที่โรงเรียนหรือเรียกสั้น ๆ ได้ว่า "พี่เลี้ยง" หรือ "พ่อ แม่ คนที่สอง" ของนักเรียน หน้าที่ของครู มิใช่แต่การสอนรายวิชาตามหลักสูตรที่กำหนดเท่านั้น ยังจะมีงานที่เสริมสร้างความสมบูรณ์ให้กับ ชีวิตนักเรียนอีกมากมาย โดยเฉพาะด้านสุขภาพทางกาย ทางจิต ตลอดจนบุคลิกภาพของนักเรียน

ด้วย เช่น ช่วยเหลือแนะนำให้นักเรียนมีวิถีเรียนที่ถูกต้อง สนใจการเรียนรู้ ไม่ขาดเรียน ไม่ก่อความเดือดร้อนหรือเป็นปัญหาทางการปกครอง ระเบียบวินัยจึงนับได้ว่าครูเป็นตัวอย่างที่สำคัญของสังคม ประเทศชาติ ที่จะคอยชี้แนะความประพฤติของนักเรียน ให้มีพฤติกรรมที่เหมาะสมซึ่งจะต้องรับผิดชอบให้อยู่ในระเบียบวินัย

คณะนิติปรัชญาโท บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2518) ได้รวบรวมแนวทางในการแก้ไขข้อบกพร่องการประพฤติผิดวินัยของนักศึกษาไว้ดังนี้

1) ผู้บริหารโรงเรียนหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง จะต้องเข้าใจถึงสภาพที่เป็นจริงตามธรรมชาติหรือความต้องการของเด็กในระดับและวัยต่าง ๆ อย่างถูกต้อง

2) โรงเรียนจะต้องกำหนดนโยบายและแนวปฏิบัติในการปลูกฝังอบรมอย่างชัดเจน จะต้องชี้แจงให้ครู - อาจารย์ ผู้ร่วมงานได้ทราบถึงแนวทางที่กำหนดขึ้นต้องร่วมมือร่วมใจกันอย่างแท้จริง ซึ่งมีข้อเสนอแนะแนวทางดังนี้

(1) ครู - อาจารย์ ผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องต้องสำรวจและปรับปรุงตัวเองให้เหมาะสม จะต้องสร้างศรัทธา ความเชื่อถือและไว้วางใจให้เกิดขึ้นกับเด็ก เพื่อเป็นที่เคารพของนักเรียน

(2) ครู - อาจารย์ ผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องต้องประสานสัมพันธ์สามัคคีกลมเกลียว เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ยึดหลักการและแนวนโยบายอันเดียวกัน

3) โรงเรียนจะต้องปรับปรุงแก้ไขเกี่ยวกับสภาพการณ์ต่าง ๆ ของโรงเรียนให้อยู่ในสภาพที่ดีงามอยู่เสมอ เช่น การปรับปรุงอาคารเรียน ห้องเรียน ห้องประชุม ห้องน้ำ ห้องส้วม สนาม อาณาบริเวณต่าง ๆ ให้ร่มรื่น เพื่อเป็นการสร้างศรัทธา สร้างบรรยากาศและแรงจูงใจให้กับนักเรียนรักโรงเรียน ผูกพันอยู่กับโรงเรียน และใช้ชีวิตอยู่ในโรงเรียนอย่างมีความสุข

4) โรงเรียนจะต้องพยายาม ดำเนินการในการให้บริการต่าง ๆ กับโรงเรียนให้เกิดประโยชน์โดยตรงกับนักเรียน อาทิเช่น

(1) ให้โอกาสนักเรียนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนงาน การกำหนดความมุ่งหมายและร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้น

(2) ฝึกหัดให้นักเรียนรู้จักออกกฎเกณฑ์ควบคุมการปฏิบัติต่าง ๆ ด้วยตนเองตามกรอบและระบอบของโรงเรียน

(3) จัดประสบการณ์ และกิจกรรมที่มีความหมายสำหรับนักเรียน ให้นักเรียนได้มีโอกาสสัมผัส ปฏิบัติ รับผิดชอบกิจกรรมนั้น ๆ ให้มากที่สุด

(4) จัดโครงการแนะแนวทั้งทางด้านการศึกษา ด้านอาชีพ และด้านส่วนตัวให้กับนักเรียนอย่างจริงจัง ให้นักเรียนเกิดความรู้สึกว่าบริการด้านนี้ช่วยนักเรียนได้ มีประโยชน์กับนักเรียนโดยตรง

5) โรงเรียนจะต้องสร้างความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับผู้ปกครอง ความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับโรงเรียนมีความสำคัญและจำเป็นมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งการควบคุมความประพฤติและแนวทางปฏิบัติตนเองของนักเรียน ทั้งในขณะที่นักเรียนอยู่ที่บ้านและอยู่ที่โรงเรียน ซึ่งมีข้อเสนอแนะดังนี้

(1) ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องใช้ความพยายามที่จะอธิบาย และสร้างความเข้าใจให้ผู้ปกครองได้ทราบถึงคุณค่าของการจัดการศึกษาจิตวิทยาการเรียนรู้ จิตวิทยาพัฒนาการ โดยเฉพาะเกี่ยวกับตัวนักเรียน อาจจัดทำได้โดยการประชุมชี้แจง การพิมพ์เอกสาร แจกคู่มือโรงเรียนออกจดหมาย ข่าวสาร เป็นต้น

(2) เชิญผู้ปกครองมาเยี่ยมเยียนโรงเรียนในบางโอกาส

(3) จัดโรงเรียนให้เป็นศูนย์กลางของชุมชน เปิดโอกาสให้ประชาชนมาใช้อาคารสถานที่และบริเวณโรงเรียนในบางโอกาส

(4) จัดนิทรรศการ การแสดงของโรงเรียนตามโอกาสอันควร

(5) จัดตั้งสมาคมผู้ปกครอง ครูและศิษย์เก่าของโรงเรียน

6) ควรที่จะได้มีการพิจารณาปรับปรุง แก้ไข เกี่ยวกับกฎระเบียบ ข้อบังคับให้เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน และสามารถปฏิบัติได้จริง

บทบาทของผู้บริหารกับการรักษาระเบียบวินัยในโรงเรียน

การที่จะให้นักเรียนประพฤติปฏิบัติอยู่ในระเบียบวินัยของโรงเรียนอย่างจริงจังเรียบร้อยนั้น ประภาพรรณ สุวรรณสุข (2526) ได้เสนอแนวทางปฏิบัติสำหรับผู้บริหารโรงเรียนไว้ดังนี้

1) ศึกษาในรายละเอียดและทำความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบวินัยที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดไว้ทุกแห่งทุกมุม

2) เป็นผู้กำหนดระเบียบวินัยของโรงเรียนในบางส่วนที่จำเป็นซึ่งในการกำหนดนั้นจะต้องกำหนดรายละเอียด ให้สอดคล้องกับระเบียบวินัยที่กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดไว้แล้วด้วย

3) เป็นผู้ร่วมกำหนดระเบียบวินัยบางอย่าง ซึ่งระเบียบวินัยเหล่านั้น อาจมาจากข้อคิดเห็นของครูผู้สอน ครูแนะแนว ฝ่ายปกครองหรือนักเรียนเอง ผู้บริหารจะต้องคอยประสานแนว

ความคิดอันนั้นให้ถูกต้อง มีหลักเกณฑ์

4) แจ้งรายละเอียดเกี่ยวกับระเบียบวินัยที่ได้กำหนดไว้แล้วนั้น ให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องได้ทราบ เพื่อนำไปดำเนินการ

5) เป็นผู้ควบคุมดูแลให้นักเรียนได้ปฏิบัติตามระเบียบวินัยของโรงเรียนอย่างเคร่งครัด

6) ผู้บริหารควรเป็นแบบอย่างที่ดีในการรักษาระเบียบวินัย

7) ผู้บริหารควรรู้จักวิธีการที่จะทำให้บุคลากรในโรงเรียน ทั้งฝ่ายดำเนินการและฝ่ายปฏิบัติตามระเบียบวินัย คือนักเรียน ได้ร่วมมือกันรักษาระเบียบวินัยที่ได้กำหนดไว้แล้วนั้น อย่างเต็มใจ เช่น การจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการประกวดมารยาทนักเรียนดีเด่น เป็นต้น

8) ร่วมมือกับผู้ปกครอง บุคลากรอื่น ๆ ภายนอกโรงเรียน เพื่อควบคุมดูแลเมื่อนักเรียนเลิกเรียนกลับไปอยู่ที่บ้าน โดยการติดต่อสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ

9) ประเมินผลว่าบุคคลทุกฝ่าย ได้ปฏิบัติตามระเบียบวินัยของโรงเรียนมากน้อยเพียงใด แล้วนำผลการประเมินมาวิเคราะห์เพื่อการปรับปรุงงานรักษาระเบียบวินัยที่ดีต่อไป

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องดังกล่าว แสดงให้เห็นว่าปัญหาด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษาโดยทั่วไป พอสรุปได้ว่าปัญหาที่พบอยู่ทั่วไปคือ ปัญหาด้านการเรียน ปัญหาด้านสังคม ปัญหาด้านสุขภาพ ปัญหาด้านการเงิน ปัญหาด้านครอบครัว และปัญหาด้านเพื่อน

2.1.3 หน้าที่ของฝ่ายกิจการนักศึกษาที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษา

ความหมายของฝ่ายกิจการนักศึกษา

อนุชา เทวราชสมบูรณ์ (2523) ได้รวบรวมความเห็นของนักการศึกษา เช่น แชนนอน อับรูห์ เบลานห์ และคลอสไมเออร์ ที่ให้ความเห็นว่าการจัดกิจกรรมนักเรียนนั้นเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งที่โรงเรียนจะต้องสนับสนุนจัดให้มีขึ้น ซึ่งได้แก่การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเป็นเรื่องที่สำคัญเรื่องหนึ่ง ซึ่งคณะกรรมการจัดทำหลักสูตรจะต้องพิจารณา ทั้งนี้เพราะกิจกรรมเสริมหลักสูตร จะช่วยให้นักเรียนได้มีโอกาสพัฒนาบุคลิกภาพของตนเองไปตามแนวทางที่พึงปรารถนา สามารถช่วยให้นักเรียนมีประสบการณ์ที่ดีที่สุด ตามจุดหมายของหลักสูตร ซึ่งเป็นการปรับตัวของนักเรียน เพื่อดำรงตนอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข นอกจากนั้นยังสามารถให้บทเรียนอันมีค่าแก่ชีวิตของนักเรียนด้วย และจะช่วยให้นักเรียนได้มีโอกาสพัฒนาความเป็นผู้นำ รู้จักเคารพนับถือผู้อื่นและตนเองมีสุขภาพดี มีความสุขมีทักษะในการใช้ส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย มีอารมณ์ที่มั่นคง สร้างค่านิยมที่เหมาะสม สร้างสัมพันธภาพกับคนในวัยเดียวกันหรือวัยที่แก่กว่าได้

อีกทั้งช่วยให้ได้มีโอกาสร่วมทำงานกับเพื่อนนักเรียน ครูอาจารย์ และบุคคลต่าง ๆ ในชุมชนและสามารถที่จะดำรงตนได้อย่างมีความสุข

พนัส หันนาคินทร์ (2524) ได้ให้ความหมายของกิจกรรมนักเรียนว่าหมายถึงกิจกรรมทั้งหมดที่โรงเรียนจัดขึ้น เพื่อมุ่งต่อความเจริญของนักเรียน

ชูศรี ศรีจ่านง (2526) กล่าวว่า Student personnel work หมายถึง บริการทั้งหลายที่จัดขึ้นเพื่อช่วยเหลือนิสิตนักศึกษาให้พัฒนาการเต็มทีในทุกด้าน ช่วยพัฒนาทักษะในการเรียน การแก้ปัญหา ช่วยให้อารมณ์ดี การปรับตัวรู้จักวิถีเรียน กิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดให้ เช่น งานด้านอนามัย กีฬา หอพัก การจัดหาทุน และการสอนซ่อมเสริม

นิพนธ์ กิณางค์ (2526) ได้กล่าวถึงกิจการนักเรียนไว้ว่ากิจกรรมนักเรียนหมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนทั้งหมด นอกเหนือจากการเรียนการสอนในห้องเรียน

Good (1959) ได้สรุปความหมายของงานกิจการนักศึกษาไว้ว่า กิจการนักศึกษา คือ บริการที่สถานศึกษาจัดให้กับนิสิตนักศึกษาทั้งรายบุคคลและเป็นกลุ่มเป็นการให้ความช่วยเหลือทางด้านสวัสดิการ การให้คำปรึกษา การหางานให้นักศึกษาทำ การบริการด้านที่พักอาศัย การให้คำแนะนำช่วยเหลือเกี่ยวกับองค์การนักศึกษา และบริการประสานงานด้านอื่น ๆ

Williamson (1961) ได้ให้ความหมายของกิจการนักศึกษาไว้ว่า หมายถึง แผนการดำเนินงานเพื่อช่วยให้นักศึกษาเป็นคนมีเหตุผล พัฒนาทางด้านทักษะต่าง ๆ การร่วมมือกับหมู่คณะ ความสามารถในการศึกษาเล่าเรียน และส่งเสริมสนับสนุนให้นักศึกษาได้พัฒนาทางด้านร่างกาย ศิลปกรรม สติปัญญาและสังคม

สำเนา ขจรศิลป์ (2525) ได้ให้ความหมายของงานกิจการนักศึกษาไว้ว่างานกิจการนักศึกษาเป็นงานหนึ่งของของสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งสามารถพิจารณาได้ทั้งในแง่การบริหารและในแง่วิธีการดำเนินงาน ถ้าพิจารณาในแง่บริหารงานกิจการนักศึกษาคือหน่วยงานที่สถาบันอุดมศึกษาได้จัดตั้งขึ้นเพื่อให้บริการแก่นักศึกษา ในแง่วิธีการดำเนินงานงานกิจการนักศึกษา กระบวนการทางการศึกษาที่สถาบันอุดมศึกษาได้จัดตั้งขึ้นเพื่อให้บริการแก่นักศึกษา และช่วยพัฒนานักศึกษาให้เป็นบุคคลที่สมบูรณ์ทั้งทางด้านวิชาชีพชั้นสูง สังคม อารมณ์ ร่างกายและจิตใจ

พรณี ชูทัย (2522) ได้กล่าวถึงงานกิจการนักศึกษาไว้ว่างานกิจการนักศึกษาหมายถึง "บริการทั้งหลายที่จัดขึ้นเพื่อช่วยเหลือนิสิตนักศึกษาให้พัฒนาการเต็มทีในทุกด้าน ช่วยพัฒนาทักษะในการเรียน การแก้ปัญหา ช่วยให้อารมณ์ดี การปรับตัว รู้จักวิถีเรียน กิจกรรมต่าง ๆ ที่จัด

ให้ เช่น งานด้านอนามัย กีฬา หอพัก การจัดหาทุน"

วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2525) ได้ให้ความหมายของงานกิจการนักศึกษาไว้ว่า งานกิจการนักศึกษา การพัฒนากิจกรรม การให้สวัสดิการและบริการแก่นักศึกษา งานกิจการนักศึกษานอกจากจะเสริมวัตถุประสงค์ของสถาบันด้านการสอน การวิจัย การบริการทางวิชาการ แก่ชุมชนและการทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมแล้ว ยังมุ่งพัฒนาความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์เพิ่มเติมจากสิ่งที่การศึกษาในชั้นเรียน ไม่สามารถจัดให้ได้

William E. Hophe (1968) ได้กล่าวถึงงานกิจการนักศึกษาไว้ว่า "กิจการนักศึกษาเป็นโครงการของมหาวิทยาลัย ซึ่งมีจุดมุ่งหมายที่จะช่วยให้นักศึกษาทั้งเป็นรายบุคคลหรือกลุ่ม ได้มีส่วนร่วมเต็มที่ในชุมชนวิชาการ กล่าวคือให้มีการจัดสถานการณ์ต่าง ๆ เพื่อสนองความต้องการ ความใฝ่ฝันของนักศึกษา ความเจริญงอกงามของนักศึกษาในด้านสติปัญญาส่วนตัว จิตวิทยาสังคม และร่างกาย"

Ralph E. Berdie (1971) กล่าวถึงงานกิจการนักศึกษาว่า "เป็นงานที่ประยุกต์ความรู้ และหลักการซึ่งเป็นการผสมผสานวิชาการทางสังคมศาสตร์ พฤติกรรมศาสตร์โดยเฉพาะด้านจิตวิทยาและสังคมวิทยา นำมาใช้กับนักเรียนนักศึกษา"

H.L. Isaksen (1964) ได้ให้ความหมายงานกิจการนักศึกษาไว้ว่า "เป็นงานที่ประกอบด้วยบริการ กิจการ และกิจกรรมต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดให้กับนักเรียนจึงช่วยให้นักเรียนแต่ละคนได้รับประสบการณ์ที่มีคุณค่า เป็นประโยชน์อย่างมาก ตลอดเวลาที่นักเรียนมีชีวิตอยู่ในโรงเรียน"

พระพันธ์ พาลุสุข (2525) ได้ให้ความหมายของกิจการนักศึกษาว่าหมายถึง "การให้บริการให้คำปรึกษาและแนะแนวในเรื่องต่าง ๆ ปัญหาส่วนตัว ปัญหาด้านการศึกษา ทุนการศึกษา การเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของนักศึกษา"

P.L. Dressel (1973) ได้กล่าวถึงงานกิจการนักศึกษาไว้ งานกิจการนักศึกษามีส่วนส่งเสริมให้ความมุ่งหมายของมหาวิทยาลัยบรรลุผลสำเร็จ โดยมีภารกิจที่เกี่ยวข้องคือ การติดต่อสัมพันธ์กับนักศึกษา ทั้งเป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม พร้อมทั้งจัดบริการให้นักศึกษาเหล่านั้นด้วยการเสริมสร้างประสบการณ์ที่มีผลทำให้เกิดการพัฒนาแก่นักศึกษา การทำหน้าที่เป็นตัวกลางระหว่างนักศึกษา บิดามารดา คณาจารย์และชุมชน รวมทั้งการให้ข้อเสนอแนะในส่วนที่เกี่ยวข้อง กับแรงผลักดันทางจิตวิทยาสังคมและวัฒนธรรมซึ่งมีอิทธิพลต่อพฤติกรรม และการกระทำของนักศึกษา

กิจการนักศึกษาเป็นงานให้การศึกษาอีกประเภทหนึ่ง ซึ่งมีรูปแบบของการพัฒนานักศึกษาที่เป็นระบบ มีจุดมุ่งหมาย เนื้อหาสาระและวิธีการคล้ายกับการสอนในสาขาวิชาต่าง ๆ มากขึ้น แต่เน้นในการปฏิบัติจริงและประสบการณ์ชีวิตจริง

ทองเวียน อมรัชกุล (2525) ได้กล่าวถึงความเป็นมาของงานกิจการนักศึกษาว่า กิจการนักศึกษามีวิวัฒนาการมาจากปกครองและการให้สวัสดิการแก่นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาคือ ได้มีการควบคุมดูแลความประพฤติของนักศึกษา ให้เป็นไปตามระเบียบประเพณีอันดีงาม และจัดให้มีการแนะแนว โดยถือว่าเป็นรูปแบบหนึ่งของงานบริการนักศึกษา ต่อมาได้เพิ่มงานหน้าที่ด้านกิจกรรมร่วมหลักสูตรหรือกิจกรรมพิเศษ และได้ขยายบริการในด้านต่าง ๆ ให้กว้างขวางครอบคลุมภารกิจมากขึ้น

สมเดช มุงเมือง (2532) กล่าวถึงความเป็นมาของงานกิจการนักศึกษาพอสรุปได้ดังนี้

"งานกิจการนักศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของระบบอุดมศึกษาที่สถาบันจัดขึ้นเพื่อบริการ และจัดสวัสดิการช่วยเหลือ ให้นักศึกษามีความพร้อมในการศึกษา พัฒนาให้เป็นบุคคลที่สมบูรณ์ ทั้งด้านวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง มีทักษะทางสังคม และเป็นบุคคลที่มีคุณค่าต่อการพัฒนาประเทศ"

งานกิจการนักศึกษา เป็นงานที่ช่วยเสริมเติมเต็ม ให้นักศึกษามีความสมบูรณ์นอกเหนือไปจากความรู้ที่ได้รับตามหลักสูตรการเรียนการสอนที่สถาบันอุดมศึกษาจัดขึ้น คือมีความรู้ทั้งวิชาการและวิชาชีพ ตลอดจนการพัฒนาตนเองของนักศึกษา

กาญจนา ศรีกาฬสินธุ์ (2531) กล่าวถึงความเป็นมาและวิวัฒนาการของงานกิจกรรมนักศึกษาได้ดังนี้ ในระยะเริ่มของการจัดการศึกษาอย่างมีระบบ ในรูปของการจัดตั้งโรงเรียนขึ้นมานั้น ผู้จัดการ หรือคณะผู้จัดการการศึกษา ยังไม่มีความคิดในเรื่องการจัดการด้านกิจการนักเรียนแต่ประการใด เช่น จะเห็นว่าความคิดในเรื่องการแนะแนว การให้บริการด้านสุขภาพอนามัย การจัดชั้นเรียนพิเศษให้แก่เด็กที่มีข้อจำกัดบางประการหรือการจัดบริการอาหารกลางวันให้แก่เด็กนักเรียนที่ยากจน สิ่งเหล่านี้ยังไม่มีปรากฏให้เห็นในโรงเรียนในระยะเริ่มต้น ทั้งนี้ น่าจะเป็นเพราะว่าฝ่ายจัดการศึกษาในระยะแรก ไม่อาจจะรู้ล่วงหน้าได้ถึงปัญหาต่าง ๆ ที่จะเกิดตามมาจนกระทั่งเมื่อเวลาล่วงเลยไปนาน ๆ เข้าเรื่องต่าง ๆ ที่เป็นปัญหาต่อสวัสดิภาพและการเรียนของเด็กค่อย ๆ ปรากฏให้เห็นมากขึ้น เช่น ปัญหาการขาดเรียน ด้านสาเหตุต่าง ๆ ปัญหาด้านสุขภาพทั้งทางกายและจิตใจ ปัญหาความยากจน ปัญหาการปรับตัวไม่ได้ ฯลฯ อันเป็นอุปสรรคต่อการเรียนการสอน ปรากฏให้เห็นมากขึ้นซึ่งหากทางโรงเรียนเพิกเฉยไม่ช่วยขจัดปัดเป่า การ

จัดการศึกษาเพื่อปวงชนก็ไม่สามารถบรรลุผลสมบูรณ์ได้ เพราะเด็ก ๆ ย่อมไม่สามารถจะศึกษาเล่าเรียนในเมื่อเข้ายังต้องเผชิญกับปัญหาหลาย ๆ ประการของชีวิต

ดังนั้นด้วยปัญหาและความจำเป็นดังกล่าว งานแก้ปัญหาตามความจำเป็นจึงค่อย ๆ เริ่มปรากฏในโรงเรียนต่าง ๆ มากขึ้น จนกลายเป็นงานสำคัญอีกด้านหนึ่ง ซึ่งผู้บริหารการศึกษาทั้งหลายในปัจจุบันนี้ต้องจัดขึ้นมาพร้อม ๆ กับการสอน ซึ่งกิจการบริการแก้ปัญหาเหล่านี้ ได้แก่ งานที่เรียกว่า "การนักเรียน"

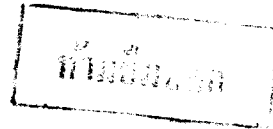
นอกจากนี้ ปัญหาด้านเศรษฐกิจและสังคมซึ่งเพิ่มความซับซ้อนมากขึ้น ทำให้สถาบันการศึกษาจำเป็นต้องรับภาระในการที่จะต้องจัดบริการด้านต่าง ๆ ให้แก่เด็ก ๆ ในโรงเรียนเพื่อให้เขาสามารถปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้ดียิ่ง ๆ ขึ้นไปตามลำดับ

จากแนวความคิดและการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจสังคม การศึกษาที่ก้าวหน้าไปทำให้งานกิจการนักเรียนค่อย ๆ ได้รับการเอาใจใส่ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงไปอย่างกว้างขวางในความสำคัญของกิจการนักเรียน ผู้บริหาร ครู และเจ้าหน้าที่ฝ่ายต่าง ๆ ในโรงเรียนจะต้องใช้ความพยายามอย่างยิ่ง ที่จะจัดและดำเนินงานด้านกิจการนักเรียนให้มีความก้าวหน้าอย่างต่อเนื่องและเอาใจใส่ให้งานบรรลุผลสำเร็จ ซึ่งหมายถึงเด็กแต่ละคน จะต้องได้รับการเอาใจใส่ดูแลอย่างฉลาดให้ได้เรียนรู้วิชาการต่าง ๆ ตลอดจนมีพัฒนาการในทุก ๆ ด้านพร้อมกันไปอย่างเต็มที่ เพื่อที่เขาจะสามารถมีชีวิตอยู่ในโลกนี้ได้อย่างมีความสุขตามอัตภาพ ในฐานะที่เขาเป็นมนุษย์คนหนึ่ง และหากมองอีกมุมหนึ่งจะเห็นว่าความสำเร็จของงานกิจการนักเรียน ย่อมจะเป็นประโยชน์และมีผลดีแก่โครงการศึกษาต่าง ๆ ของโรงเรียนอย่างกว้างขวาง ซึ่งนั่นย่อมหมายถึง ความสำเร็จในงานพัฒนาบุคลากรตามเป้าหมายของประเทศเป็นส่วนรวมนั่นเอง

จากทฤษฎะข้างต้นอาจสรุปได้ว่า งานกิจการนักศึกษาคืองานที่สถานศึกษาจัดขึ้นเพื่อเป็นการอำนวยความสะดวก และแก้ไขปัญหในด้านต่าง ๆ เพื่อทำให้นักศึกษาเกิดความพร้อมในการศึกษาเล่าเรียน และเป็นการเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้แสดงความสามารถตามความสนใจ และความถนัด ตลอดจนเป็นการปรับปรุง แก้ไขปัญหาและส่งเสริมให้นักศึกษาขอกงามทางด้านอารมณ์ สังคม ร่างกาย และจิตใจ ตามศักยภาพของแต่ละบุคคล

วัตถุประสงค์ของฝ่ายกิจการนักศึกษา

วัตถุประสงค์ของฝ่ายกิจการนักศึกษา ทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ มีลักษณะใกล้เคียงกันเพราะเป็นงานที่มุ่งไปที่นักศึกษาโดยตรง ได้มีผู้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของฝ่ายกิจการ

นักศึกษาไว้ดังนี้

ศาสตราจารย์ (2517) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของกิจการนักศึกษาไว้ว่า เพื่อให้ นักศึกษาได้เข้าใจคุณภาพของตนเองในทุกด้าน พัฒนาศักยภาพ คุณภาพ และความสนใจของ นักศึกษา สามารถปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้ทุกสถานการณ์และสามารถที่จะปรับปรุงสิ่งแวดล้อม ให้ดีขึ้นเท่าที่จะเป็นไปได้ ฝึกให้นักศึกษารู้จักปรับปรุงตนเอง และสามารถแก้ปัญหาเองได้ ฝึกให้ นักศึกษาทราบความสามารถของตนเอง ในการที่จะให้ความช่วยเหลือแก่สังคม และให้นักศึกษา สามารถตัดสินใจที่จะให้ความช่วยเหลือแก่สังคม

สำเนา ขจรศิลป์ (2523) ได้กล่าวไว้ว่า โดยทั่วไปวัตถุประสงค์ของงานกิจการ นักศึกษาที่สำคัญมีอยู่สองประการคือ ช่วยให้นักศึกษาพร้อมที่จะศึกษาเล่าเรียน และช่วยพัฒนา นักศึกษาให้สำเร็จเป็นคนที่สมบูรณ์ทั้งด้านวิชาชีพขั้นสูง สติปัญญา สังคม อารมณ์ร่างกายและจิตใจ ซึ่งจะเป็นผู้ที่มีประโยชน์ต่อประเทศ

ทองเวียน อมรัชกุล (2525) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของกิจการนักศึกษา ดังนี้

1) เพื่อกระตุ้นนักศึกษาให้เกิดบูรณาการ การเรียนรู้ ทั้งในรูปแบบเป็นทางราชการ และไม่เป็นราชการ พร้อมทั้งสนับสนุนให้การศึกษาเพื่อความเป็นคนโดยส่วนรวม (The whole man)

2) เพื่อปรับปรุงแต่งประสบการณ์ให้แก่นักศึกษาทุกคน โดยทำเป็นโครงการพัฒนานักศึกษา การกระตุ้นให้นักศึกษา ได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ รวมทั้งให้ความเอาใจใส่เป็นพิเศษ แก่ นักศึกษาที่เป็นปัญหา

3) เพื่อกระตุ้นให้มีการสร้างความสัมพันธ์อันดี ระหว่างอาจารย์ ผู้บริหารและนักศึกษา ทั้งนี้เพื่อนำไปสู่การสื่อสาร รวมทั้งการตัดสินใจที่ดีต่อไป

4) เพื่อสร้างบรรยากาศ ซึ่งจะทำให้นักศึกษาทุกคนมีโอกาสเท่าเทียมกัน ในการที่จะ ได้รับการศึกษาในมหาวิทยาลัย

5) เพื่อให้นักศึกษาได้รู้จักตัวของเขาเอง พร้อมทั้งสร้างสรรค์แนวทางให้นักศึกษาได้ แสดงออกซึ่งความเป็นเอกลักษณ์บุคคล

6) เพื่อเสริมสร้างบรรยากาศในรูปของการทำทนาย ให้นักศึกษาได้พัฒนาตนเองในด้าน สติปัญญา สังคม และส่วนตัว

พนอม แก้วกำเนิด (2528) ได้กล่าวถึงความมุ่งหมายของงานฝ่ายกิจการนักศึกษาไว้

ว่างานฝ่ายกิจการนักเรียนมุ่งพัฒนาบุคลิกภาพของนักศึกษา พร้อม ๆ กันไปกับการพัฒนาบุคลิกภาพ
 นั้นงานฝ่ายกิจการนักเรียนจะต้องมุ่งป้องกันปัญหาอันอาจจะเกิดแก่นักศึกษา หากป้องกันไม่เป็นผล
 สำเร็จฝ่ายกิจการ นักเรียนจะต้องช่วยแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นแก่นักศึกษา

สมเด็จพระเมือง (2532) ได้อธิบายถึงจุดมุ่งหมายของกิจการนักศึกษาไว้ดังนี้

1) เพื่อพัฒนานักศึกษาให้เป็นบุคคลที่สมบูรณ์ทุกด้าน ทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจให้มี
 สุขภาพแข็งแรง มีอารมณ์มั่นคง มีทักษะทางสังคมที่ดี มีสติปัญญาและความคิดที่ก้าวหน้าสร้างสรรค์
 ความเป็นเลิศทางวิชาการและวิชาชีพขั้นสูง

2) เพื่อพัฒนานักศึกษาให้มีบุคลิกภาพที่ดี มีความเพียบพร้อมด้วยคุณธรรมและจริยธรรมยึด
 มั่นในสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ เลื่อมใสในการปกครองระบอบประชาธิปไตย

3) เพื่อให้ความช่วยเหลือให้นักศึกษา ให้ความพร้อมในการศึกษาเล่าเรียน โดยจัดให้มี
 บริการต่าง ๆ ที่จะช่วยและอำนวยความสะดวกแก่นักศึกษา

4) เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาจัดกิจกรรม และเข้าร่วมกิจกรรมตามความถนัด ความสนใจ
 และความสามารถของตน เพื่อให้นักศึกษาได้มีโอกาสฝึกฝนการทำงานร่วมกัน

5) เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษามีความรักและเชิดชูเกียรติแห่งสถาบัน ร่วมกันพัฒนาวิทยาลัย
 ให้เป็นชุมชนวิชาการที่มีคุณภาพและเป็นที่พักพิงทางปัญญาของสังคม

งานกิจการนักเรียนส่งผลให้นักศึกษาเกิดการพัฒนา ทั้งด้านร่างกายและจิตใจ ตลอดจนมี
 ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการพัฒนาตนเอง สังคมและประเทศชาติในขณะเดียวกันก็เป็นหนทาง
 ป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้นกับนักศึกษาได้ด้วย เพราะการเข้าร่วมกิจกรรม นักศึกษาได้ใช้เวลาว่าง
 ให้เป็นประโยชน์ ได้แสดงออกตามความคิด ความสามารถของตนเอง

จำรัส นองมาก (2527) ได้อธิบายถึงจุดมุ่งหมายของการจัดกิจกรรมนักเรียน -
 นักศึกษาไว้ดังนี้

1) ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนได้มีโอกาสพัฒนาบุคลิกภาพของตนเองไปตามแนวทาง ที่พึง
 ประารถนา

2) ช่วยให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ที่กว้างขวางและดีที่สุดตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร
 ซึ่งเป็นการปรับตัวของนักเรียนเพื่อดำรงอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

3) เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนมีเวลาทำกิจกรรมได้มากขึ้น และสามารถเลือกเข้าร่วม
 กิจกรรมตามที่ตนเองถนัดได้

- 4) เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนฝึกการเป็นผู้นำ ผู้ตาม รู้จักเคารพนับถือผู้อื่นและตนเอง
- 5) เพื่อสร้างความสัมพันธ์ไมตรีระหว่างครูกับนักเรียน นักเรียนกับนักเรียน

H.L.Isaksen (1964) กล่าวถึง ความมุ่งหมายของงานกิจการนักศึกษาไว้ว่า ความมุ่งหมายเบื้องต้นของงานกิจการนักเรียน คือ

การช่วยให้นักเรียนสามารถประสบความสำเร็จก้าวหน้าในทุก ๆ ด้านในขณะที่เข้ามาอยู่ในระบบการศึกษาของโรงเรียน และในความมุ่งหมายที่กว้างกว่านั้น คือการมุ่งช่วยเหลือนักเรียน ให้สามารถปรับตัว เข้ากับสภาพแวดล้อมทั้งหมด โดยช่วยให้ได้รับความสำเร็จในการรู้จักตนเอง เชื่อมมั่นในตนเองและสามารถนำตนเองได้ในระดับหนึ่ง

เสริมวิทย์ ศุภเมธี (2531) ให้ความเห็นว่า กิจการนักเรียนมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาให้นักเรียนเจริญงอกงามทุกด้าน สถานศึกษาจึงควรให้ความช่วยเหลือทุกวิถีทางที่จะให้เขาบรรลุเป้าหมายตามโอกาส ที่นักเรียนนักศึกษาควรจะได้รับ จึงได้มีการกำหนดให้จัดงาน ด้านกิจการนักศึกษาอย่างจริงจัง และถือเป็นงานที่ควบคู่ไปกับการจัดการศึกษา โดยกำหนดจุดมุ่งหมายไว้ 3 ประการ คือ

- 1) มุ่งพัฒนาบุคลิกภาพของนักเรียน-นักศึกษา
- 2) มุ่งช่วยแก้ปัญหา อันจะเกิดขึ้นแก่นักเรียน-นักศึกษา
- 3) มุ่งช่วยป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้นแก่นักเรียน-นักศึกษา (เสริมวิทย์ ศุภเมธี, 2531)

วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2528) ผู้ที่อยู่ในวงการมิชชันนารีที่สำคัญเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักศึกษา ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของงานกิจการนักศึกษาไว้ว่า

- 1) เพื่อพัฒนาให้นักศึกษามีบุคลิกภาพที่เหมาะสม มีความสัมพันธ์และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น

- 2) เพื่อฝึกให้นักศึกษามีความรับผิดชอบ สามารถปกครองตนเองได้
- 3) เพื่อฝึกความคิดและการตัดสินใจของนักศึกษา
- 4) เพื่อพัฒนาสติปัญญาของนักศึกษา
- 5) เพื่อให้นักศึกษาเพิ่มพูนความรู้ด้านอาชีพในอนาคต และรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

- 6) เพื่อให้นักศึกษารู้จักทักษะทางสังคม รู้จักเสียสละและทำงานให้ส่วนรวม
- 7) เพื่อให้นักศึกษาพัฒนาลักษณะนิสัย ความกตัญญูและความคิดที่ดี

8) เพื่อให้ นักศึกษามีความสามัคคี

Shaffer และ Martinson (อ้างถึงในทองเรือน อมรัชกุล 2525) ได้อธิบายถึงจุดมุ่งหมายของงานกิจการนักศึกษาดังนี้

- 1) เพื่อเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการในหอพัก รวมทั้งในกิจการต่าง ๆ
- 2) เพื่อจัดให้มีบริการต่าง ๆ ซึ่งจะช่วยให้ นิสิตนักศึกษาแต่ละคนได้พัฒนาตนเองและช่วยให้เข้าใจความมุ่งหมายในการดำเนินชีวิตในสถาบันอุดมศึกษา
- 3) เพื่อเปิดโอกาสให้ทดลองใช้ชีวิตแบบประชาธิปไตย องค์การนักศึกษา กิจกรรมนักศึกษาในรูปอื่น ๆ ทั้งนี้ ให้ นิสิตนักศึกษารู้จักใช้สิทธิและความรับผิดชอบ รวมทั้งเรียนรู้วิธีการทำงานกับผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพ
- 4) เพื่อเปิดโอกาสให้คณาจารย์และนิสิตนักศึกษาได้มีโอกาสติดต่อพบปะซึ่งกันและกันนอกห้องเรียน โดยที่งานกิจการนักศึกษาจะเป็นตัวกลางช่วยกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้และเข้าใจวิถีการแก้ไขปัญหาชีวิต
- 5) เพื่อเปิดโอกาสให้นิสิตนักศึกษาทุกคนได้รับความสำเร็จ ในการศึกษาเล่าเรียน ทั้งนี้ โดยการให้ความช่วยเหลือในด้านการเงิน ในกรณีที่เป็น เช่น การให้ทุน การให้เงินยืม และการหางานให้ทำ เป็นต้น
- 6) เพื่อช่วยให้นิสิตนักศึกษาแต่ละคนได้พัฒนาความรับผิดชอบ และความมีวินัยในตนเองให้สูงขึ้น
- 7) เพื่ออธิบายถึงจุดมุ่งหมาย นโยบาย กฎ ระเบียบและการบริหารงานของสถาบันอุดมศึกษาต่อนิสิตนักศึกษาและบุคคลทั่วไป
- 8) เพื่อช่วยสร้างบรรยากาศให้ผู้เกี่ยวข้องกับงานกิจการนักศึกษา มีขวัญในการบริหารงานสูงขึ้น และมีความจงรักภักดีต่อสถาบันเป็นอย่างยิ่ง

กล่าวโดยสรุปได้ว่า งานของฝ่ายกิจการนักศึกษาเป็นงานที่สำคัญส่วนหนึ่งของการศึกษาระดับอาชีวศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยพัฒนานักศึกษาในด้านความเป็นผู้ใหญ่ ความเป็นผู้นำการทำงานร่วมกับคนอื่นส่งเสริมพลานามัยปลูกฝังคุณธรรมพัฒนาบุคลิกภาพนักศึกษา เพื่อให้ นักศึกษาได้สำเร็จเป็นบัณฑิตที่มีความสมบูรณ์ทั้งด้านสติปัญญาร่างกายและจิตใจซึ่งจะเป็นผู้ที่มีประโยชน์ต่อชาติ

ขอบข่ายงานของฝ่ายกิจการนักศึกษา

หน้าที่และความรับผิดชอบในงานที่ขึ้นตรงต่อฝ่ายกิจการนักศึกษา ระเบียบกรมอาชีวศึกษา

ว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พุทธศักราช 2529 (กรมอาชีวศึกษา, 2529) ข้อ 21.2 ได้กำหนดไว้ ดังนี้

1) งานแนะแนวอาชีพและจัดหางาน มีหน้าที่และความรับผิดชอบดังนี้

- (1) ให้คำปรึกษาแก่นักเรียนนักศึกษา ผู้ปกครองที่มีปัญหาในด้านต่าง ๆ และประสานงานกับทุกฝ่ายในการแก้ปัญหาของนักเรียนนักศึกษา
- (2) ให้คำปรึกษาและแนะแนวอาชีพแก่นักเรียนนักศึกษา
- (3) วางแผนการจัดหางาน การฝึกงานให้นักเรียนนักศึกษา
- (4) ติดต่อประสานงานกับแหล่งงาน สถานประกอบการเพื่อการฝึกงาน และการจัดหางานให้นักเรียนนักศึกษา
- (5) จัดสรรทุนเพื่อการศึกษาและการประกอบอาชีพ
- (6) จัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาบุคลิกภาพ
- (7) ติดตามผลต่าง ๆ เช่น ผลการให้คำปรึกษา แนะนำการศึกษาต่อผู้สำเร็จการศึกษา ผลการประกอบอาชีพของผู้สำเร็จการศึกษา ผลการลาออกระหว่างการศึกษาศึกษา

- (8) ประเมินผลงานต่าง ๆ ของงานแนะแนวอาชีพ และจัดหางาน

- (9) วิจัยสาเหตุของผู้สำเร็จการศึกษาที่ไม่มีความสำเร็จ และเสนอแนะทางแก้ไข

2) งานกิจกรรมนักศึกษา มีหน้าที่และความรับผิดชอบดังนี้

- (1) ดำเนินการจัดตั้งชมรมต่าง ๆ ขึ้นในสถานศึกษา ตามระเบียบของทางราชการ
- (2) ดำเนินการจัดตั้งองค์การต่าง ๆ ขึ้นในสถานศึกษา เช่น องค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทย (อชท.) องค์การนักธุรกิจในอนาคตแห่งประเทศไทย (อธท.)
- (3) ดำเนินการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์แก่สถานศึกษา ท้องถิ่น และจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในวันสำคัญทางศาสนาและวันสำคัญของชาติ
- (4) ควบคุมทะเบียนนักศึกษาวิชาทหาร ลูกเสือและเนตรนารี
- (5) ขอยกเว้นการรับราชการทหารของนักเรียนนักศึกษา
- (6) จัดหาอุปกรณ์กีฬาและพลานามัยของสถานศึกษา
- (7) อำนวยความสะดวกแก่นักเรียนนักศึกษาในการฝึกหัดกีฬา
- (8) ส่งเสริมการกีฬาในสถานศึกษา โดยการจัดการแข่งขันกีฬาภายใน ภายนอกสถานศึกษา และให้ความร่วมมือ ครู - อาจารย์ ในสถานศึกษาเกี่ยวกับการกีฬา

3) งานโครงการพิเศษ มีหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังนี้

(1) ดำเนินงานโครงการพิเศษของสถานศึกษา เช่น งานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด งานป้องกันและปราบปรามการก่อความไม่สงบในสถานศึกษา งานการศึกษาเพื่อความมั่นคงของชาติงานโครงการอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง

(2) ประสานงานโครงการพิเศษกับจังหวัด กรม กระทรวงและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

4) งานปกครอง มีหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังนี้

(1) ปกครองดูแลนักเรียนนักศึกษา และผู้เข้ารับการอบรมให้อยู่ในระเบียบวินัยของสถานศึกษา ของกรมอาชีวศึกษาและของกระทรวงศึกษาธิการ

(2) ประสานงานกับครู - อาจารย์ อาจารย์ที่ปรึกษาในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ของนักเรียนนักศึกษา และผู้เข้ารับการฝึกอบรมในสถานศึกษา

(3) ประสานงานกับสภาวัดรณักเรียนและนักศึกษาเจ้าหน้าที่บ้านเมือง หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และผู้ปกครองในการแก้ปัญหาความประพฤติของนักเรียนนักศึกษา

(4) ลงโทษ หรือเสนอการลงโทษนักเรียนนักศึกษา ผู้กระทำความผิด

เทคนิคในการปกครองนักเรียน

พิชิต ฤทธิ์จัญญ (2530) ได้ให้เทคนิคการปกครองนักเรียนไว้ดังนี้

วิธีการปกครองนักเรียนไม่มีสูตรสำเร็จ หรือรูปแบบที่คงตัว เพราะงานปกครองนักเรียนเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมของบุคคล ซึ่งมีความแตกต่างกันและเป็นพฤติกรรมที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ความแตกต่างของบุคคลจะมีสภาพทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์และสังคม ดังนั้นวิธีการปกครองจึงแตกต่างกัน แปรเปลี่ยนตามสภาพของบุคคลหรือกลุ่มบุคคล แต่อย่างไรก็ตาม ยังมีแนวทางหรือเทคนิคการปกครองนักเรียนโดยกว้าง ๆ ที่สามารถนำมาปรับใช้ ในการปกครองนักเรียนได้ดังต่อไปนี้

1) ต้องรู้และใช้หลักจิตวิทยา นั่นคือ ครูฝ่ายปกครองหรือครูอาจารย์ที่เกี่ยวข้องต้องมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับธรรมชาติของนักเรียนที่จะปกครอง ว่ามีลักษณะอย่างไร มีความต้องการอย่างไร พฤติกรรมหรือลักษณะเด็กที่มีปัญหาเป็นอย่างไร ดังนั้นการรู้เข้าใจและใช้หลักจิตวิทยาในการปกครองจะช่วยให้การดำเนินงานปกครองนักเรียน เป็นไปด้วยความเรียบร้อยราบรื่น

2) ต้องรู้จักเด็กให้กว้างและลึก นั่นคือต้องรู้จักเด็กให้มากและรู้ว่าแต่ละคนเป็นอย่างไร ทั้งอุปนิสัยใจคอ การเรียน การคบเพื่อน สภาพครอบครัว หรือผู้ปกครองของเด็ก สิ่งเหล่านี้จะเป็นข้อมูลเบื้องต้นซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการปกครองนักเรียน การแนะแนว การป้องกัน และการแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้น

3) ต้องรู้และแม่นยำในการใช้กฎ ระเบียบ นั่นคือต้องมีความรู้มีความเข้าใจและแม่นยำในการใช้กฎ ระเบียบ ข้อบังคับที่ใช้ในการปกครอง และสามารถนำมาใช้ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม เช่น ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 132 ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการลงโทษนักเรียนหรือนักศึกษา กฎกระทรวง ประกาศกระทรวง ระเบียบหรือแนวปฏิบัติของโรงเรียน ที่ได้ประกาศให้ทราบโดยทั่วกันแล้ว การรู้และแม่นยำในการใช้กฎระเบียบจะช่วยให้งานปกครองนักเรียนมีความถูกต้องเหมาะสม สมเหตุสมผลและมีความคล่องตัวมากขึ้น สามารถจะชี้สรุปให้เด็กทราบว่าสิ่งที่เขาประพฤติผิดนั้น ผิดระเบียบอะไร ข้อใด อย่างไร และสามารถจะพิจารณาลงโทษหรือแก้ไขพฤติกรรมหรือพัฒนาได้อย่างถูกต้องเหมาะสมอีกด้วย

4) ต้องรู้เทคนิควิธีการสืบสวนสอบสวนนักเรียน เป็นหัวใจของงานปกครองอย่างหนึ่ง เพราะการสืบสวนสอบสวนเป็นกระบวนการที่จะสรุปให้ได้ว่า เด็กประพฤติผิดระเบียบวินัยหรือไม่ ถ้าผิดผิดด้วยเรื่องอะไรและมีสาเหตุมาจากอะไร แล้วจะพิจารณาคำแนะนำการอย่างไร ซึ่งอาจจะเป็นการแก้ไข ปรับปรุง พัฒนาหรือลงโทษให้ถูกต้องเหมาะสมกับเหตุแห่งความผิด ถ้าตัดสินปัญหาหรือลงโทษโดยไม่มีการสืบสวนสอบสวนให้ชัดเจนแทนที่จะเป็นการแก้ปัญหาและพัฒนาอาจเป็นการสร้างปัญหามากขึ้นหรืออาจเป็นการทำลายเด็กและสร้างจุดต่างในใจของเด็กได้ แต่ถ้ามมีการสืบสวนสอบสวนและลงสรุปอย่างสมเหตุสมผลและถูกต้องเหมาะสมแล้ว เด็กมักจะยอมรับสภาพโดยดี และเป็นการยุติปัญหาได้ การสืบสวนสอบสวนนักเรียนน่าจะประกอบด้วยขั้นตอนง่าย ๆ ดังนี้

(1) ขั้นตอนเตรียมการก่อนการสอบสวน เป็นการรวบรวมข้อมูลเบื้องต้น เกี่ยวกับตัวนักเรียนที่มีการประพฤติผิด เช่น หาข้อมูลจากพยานบุคคล ครูอาจารย์ประจำชั้นหรือเพื่อนร่วมชั้น ฯลฯ แล้วกำหนดประเด็นการสอบสวนกว้าง ๆ ว่าเรื่องที่เกิดขึ้นนั้นประพฤติผิดเกี่ยวกับเรื่องอะไร เกี่ยวข้องกับระเบียบอะไร เพื่อจะได้นำมากล่าวอ้างอิงในการสอบสวนได้ถูกต้อง

(2) ขั้นตอนการสอบสวนเป็นขั้นตอนที่ต้องการข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการประพฤติผิดว่าเป็นเพราะอะไร และเกี่ยวข้องกับใคร โดยให้โอกาสนักเรียนที่ประพฤติผิดได้เล่าข้อเท็จจริง แล้วตรวจสอบข้อเท็จจริง กับข้อมูลที่รวบรวมไว้ในขั้นการเตรียมการว่า สอดคล้องกันหรือไม่

อย่างไร ชั้นนี้เป็นขั้นตอนที่พยายามจะสรุปให้ได้ว่า มีการประพจน์ผิดหรือไม่อย่างไร และควรพิจารณาดำเนินการอย่างไร

(3) ขั้นตอนการดำเนินการหลังการสอบสวน เมื่อได้ข้อสรุปในขั้นดำเนินการแล้ว ถ้ามีการประพจน์ผิด ก็พิจารณาดำเนินการปรับปรุงแก้ไขพัฒนาหรือลงโทษตามเหตุแห่งการประพจน์ผิด โดยทั่วไปการลงโทษ ควรจะได้ให้การอบรมมุ่งเน้น ให้นักเรียนได้ตระหนักและสำนึก ในการประพจน์ผิด และคอยติดตามผลดูว่านักเรียนได้มีพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปหรือไม่อย่างไร ซึ่งจะเป็นการคอยป้องกันและควบคุมการประพจน์ผิดของนักเรียนต่อไป

5) ต้องรู้วิธีการวัดพฤติกรรม (Measuring behavior) การวัดผลและประเมินผลพฤติกรรมนักเรียน จะช่วยให้ครูได้ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและพฤติกรรมของนักเรียนเป็นรายบุคคล หรือเป็นกลุ่มว่ามีสภาพหรือพฤติกรรมอย่างไร เพื่อเป็นข้อมูลใช้ในการแก้ไขปัญหาการประพจน์ผิดต่าง ๆ วิธีการวัดพฤติกรรมมีหลายวิธี อาจเลือกใช้ให้เหมาะสมในงานปกครองนักเรียนได้ดังนี้

- (1) การสังเกตและการบันทึกพฤติกรรม (Observation and anecdotal)
- (2) การสัมภาษณ์ (Interview)
- (3) การเขียนอัตชีวประวัติ (Autobiography)
- (4) การศึกษารายกรณี (Case study)
- (5) การใช้เทคนิคสังคมมิติ (Sociometric technique)
- (6) การใช้แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพด้านต่าง ๆ (Personality test)

รายละเอียดของแต่ละวิธีสามารถศึกษาได้จากตำราทางจิตวิทยาศึกษา การแนะแนวและการวัดผลการศึกษา

6) ต้องรู้หลักการปกครอง ในการปกครองนักเรียนควรยึดหลักการว่า "ปกครองเพื่อการพัฒนา" โดยยึดคติที่ว่า "ครูไม่ได้เป็นศัตรูกับนักเรียนแต่เป็นศัตรูกับความไม่ถูกต้องระเบียบเท่านั้น" หลักการปกครองนักเรียนที่ควรยึดถือเป็นแนวปฏิบัติมีดังนี้

(1) ต้องเป็นที่พึ่งหรือให้ความคุ้มครองแก่นักเรียนได้ เมื่อนักเรียนมีปัญหา หรือถูกรบกวน รังแก ฯลฯ ครูปกครองหรือครูประจำชั้น ต้องสามารถช่วยเหลือตัดสินแก้ไขปัญหานักเรียนได้ ทั้งนี้เพื่อสร้างขวัญ กำลังใจ และความอบอุ่นแก่นักเรียน

(2) ต้องมีความยุติธรรมในการพิจารณตัดสินปัญหาต่าง ๆ และใช้หลักแห่งความเสมอภาคในการใช้กฎระเบียบต่าง ๆ ที่ใช้และเกี่ยวข้องในงานปกครองนักเรียน

(3) ต้องมีความจริงใจ (Sincerity) ต่องานและต่อบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับงานปกครอง ซึ่งจะช่วยสร้างความศรัทธา และความร่วมมือ ในการดำเนินงานปกครองนักเรียน ให้ดียิ่งขึ้น

(4) ต้องมีท่าทีที่แสดงความเป็นมิตร มีอัธยาศัยที่ทำให้นักเรียนเลื่อมใสหรือเชื่อถือ และไว้วางใจ

(5) ต้องมีความแนบเนียนและนุ่มนวลหรือความสุภาพที่จะทำให้นักเรียนมีความเลื่อมใสศรัทธา

(6) ต้องมีความเด็ดขาดและหนักแน่น ในการปฏิบัติงาน

(7) ต้องใช้หลักการของเหตุและผล

(8) ต้องมีความคงเส้นคงวา ในการปฏิบัติงาน

(9) ต้องมีความอดทนและอดกลั้นสูง โดยที่ธรรมชาติของงานปกครองต้องเกี่ยวข้องกับเด็กที่มีพฤติกรรมจากสภาพของครอบครัวที่มีปัญหาที่แตกต่างกัน และต้องประสานงานขอความร่วมมือกับครูอาจารย์และบุคลากรอื่น ๆ ในโรงเรียน ตลอดจนผู้ปกครองนักเรียน ดังนั้นผู้ทำงานปกครองนักเรียนต้องมีความอดทนและอดกลั้นสูง ทั้งนี้เพื่อให้งานปกครองนักเรียนบรรลุเป้าหมาย

(10) ต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในทุก ๆ ทาง

ข้อควรคำนึง ในการจัดงานปกครองนักเรียน

เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ (2520) กล่าวว่า มีสถาบันหลายอย่างในสังคมที่กำหนดความต้องการของบุคคล สถาบันเหล่านี้ ได้แก่ บ้าน ศาสนา รัฐบาล เป็นต้น โรงเรียนมีบทบาททั้งส่งเสริมและควบคุมบุคลากร ดังนั้นการจัดงานปกครองนักเรียนหรืองานกิจการนักเรียนจึงควรคำนึงถึงหลักต่อไปนี้

1) นักเรียนมาโรงเรียนมิใช่มาเพื่อจะเรียนหนังสืออย่างเดียวแต่มาเรียนรู้เพื่อจะอยู่ในสังคมที่สับสนและซับซ้อนได้อย่างมีความสุข โรงเรียนจำเป็นต้องช่วยเหลือในเรื่องนี้ กิจกรรมนักเรียนจะเป็นส่วนช่วยได้อย่างมากข้อเท็จจริงนี้เป็นข้อสนับสนุนประการแรกเกี่ยวกับความสำคัญของการ

2) เราต้องยอมรับกันว่ากระบวนการเรียนรู้ได้เกิดขึ้นในห้องเรียนอย่างเดียวเด็กเรียนรู้หลายอย่างนอกห้องเรียนคนส่วนใหญ่เรียนรู้จากคนอื่นเรียนรู้ซึ่งกันและกัน การบริหารกิจการนักเรียนมีกิจกรรมส่วนใหญ่ นอกห้องเรียน จึงมีส่วนช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้อย่างกว้างขวางขึ้น

3) เป็นที่ยอมรับกันว่าคนที่สอบได้ลำดับที่ 1 ไม่จำเป็นต้องมีความเจริญในชีวิตมากไปกว่าคนที่สอบได้ลำดับที่ท้าย ๆ คนที่สอบได้ลำดับที่ 1 มักจะมีความรอบรู้ดีในห้องเรียน คนที่สอบได้ลำดับที่ท้าย ๆ อาจมีความรู้หลายอย่างนอกห้องเรียน

4) คนเราปกติจะไม่นิ่งเฉย มีการเคลื่อนไหว (Active) อยู่เสมอทั้งการกระทำ การคิด และมโนภาพต่าง ๆ แต่ละบุคคลจะมีพลังมากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับวัยและสิ่งแวดล้อม ถ้าอยู่ในวัยเด็กก็จะมีพลังกายมากมาย ผู้ใหญ่ก็อาจมีความคิดมาก วัยหนุ่มสาวจะมีทั้งพลังความคิดและพลังกายควบคู่กันไป พลังที่มีอยู่ในตัวบุคคลไม่ว่าจะเป็นพลังกายหรือพลังความคิดย่อมต้องมีการใช้ และการควบคุมพลังส่วนเกิน (Surplus energy) พร้อมกันไป พลังส่วนนี้หากใช้ไม่ถูกทางก็จะนำไปสู่การทำลาย เสียหายหรือความเสื่อมต่าง ๆ ดังนั้นโรงเรียนจึงต้องหาทางใช้และควบคุมพลังส่วนเกินเหล่านี้ให้ออกไปในทางสร้างสรรค์และมีประโยชน์ ซึ่งถือเป็นการอย่างหนึ่งในการบริหารกิจการนักเรียน

5) เป้าหมายของการศึกษาก็เพื่อให้เด็กได้เจริญงอกงามในทุกด้าน ทั้งทางกาย สติปัญญา สังคมและอารมณ์ เพื่อให้เด็กเจริญเติบโตเป็นคนที่มีสมบูรณ์ การศึกษาในห้องเรียนอาจช่วยเสริมสติปัญญา การศึกษานอกห้องเรียนมีส่วนช่วยให้เด็กได้เจริญงอกงามเป็นคนที่มีสมบูรณ์

6) มนุษย์เราจะหวงแหนท่าน้ำบำรุงรักษา ในสิ่งที่ตนเองรู้สึกว่าคุณค่าตัวเองมีส่วนเป็นเจ้าของ (Belongingness) การให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนก็เป็นอีกทางหนึ่งที่แสดงให้เห็นว่านักเรียนมีส่วนร่วมเป็นเจ้าของโรงเรียนของเขา

7) การศึกษาในห้องเรียนส่วนใหญ่เป็นการนำไปสู่อาชีพ กิจกรรมนักเรียนหลายอย่างเป็นการส่งเสริมอาชีพรอง มีคนไทยจำนวนไม่น้อยที่มีชื่อเสียงเพราะอาชีพรอง

จากเหตุผลทั้งเจ็ดประการข้างต้น ทำให้เราเห็นความสำคัญ ของการบริหารกิจการนักเรียนหรือการปกครองนักเรียน อันเป็นภารกิจหนึ่งของการบริหารโรงเรียน ที่จะนำไปสู่การส่งเสริมให้นักเรียนเป็นคนที่มีสมบูรณ์ สามารถอยู่ร่วมเป็นสมาชิกของสังคมที่สงบสุขและซับซ้อนได้อย่างมีความสุข นอกจากนี้ เสริมวิทย์ สุกเมธี (2531) ยังได้กำหนดหลักในการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนไว้ดังนี้

1) งานด้านกิจการนักเรียนต้องจัดสำหรับนักเรียนทุกคน พยายามให้นักเรียนแต่ละคนมีโอกาสได้เข้าร่วมกิจกรรมโดยเท่ากัน

2) งานด้านกิจการนักเรียน เป็นกระบวนการต่อเนื่อง เริ่มตั้งแต่วันที่นักเรียนเข้าเรียน

จนวันสุดท้ายที่นักเรียนอยู่ในโรงเรียน จะต้องถือว่าชีวิต ความปลอดภัย ความเจริญงอกงาม จะต้องได้รับการพัฒนาทุกขั้นตอน ทุกเวลา

3) งานกิจการนักเรียนต้องยอมรับในความคิดที่ว่า นักเรียนทุกคนมีคุณค่า มีสิทธิ และเสรีภาพเท่าเทียมกัน เป็นหน้าที่ของโรงเรียนที่จะต้องช่วยปกป้อง รักษาสิ่งเหล่านั้นไว้ให้เขา

4) งานกิจการนักเรียนต้องอาศัยความร่วมมือและการประสานงานกับทุกฝ่ายในโรงเรียน ไม่ใช่หน่วยงานที่แยกเป็นอิสระ

5) โครงการต่าง ๆ ต้องสอดคล้องกับกฎ ระเบียบ และนโยบายของโรงเรียน ของประเทศชาติ โดยมีการวางแผนการดำเนินงานไว้อย่างละเอียดทุกขั้นตอน

จะเห็นได้ว่า การปกครองนักเรียนหรือการสร้างลักษณะนิสัยที่พึงประสงค์ให้เกิดขึ้นในตัวนักเรียน ควรใช้วิธีต่าง ๆ ที่อาศัยหลักจิตวิทยาเพื่อให้เหมาะกับจำนวนนักเรียน และความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยไม่มุ่งจะใช้ระเบียบเพียงอย่างเดียว

งานปกครองนักเรียนคืองานส่งเสริม พัฒนาและแก้ไขความประพฤติของนักเรียนให้อยู่ในระเบียบวินัย ก่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยในการอยู่ร่วมกัน เพื่อสนับสนุนกิจการเรียนการสอนให้บรรลุเป้าหมายของหลักสูตร

5) งานสวัสดิการพยาบาล มีหน้าที่และความรับผิดชอบดังนี้

- (1) รับผิดชอบงานสวัสดิการภายในสถานศึกษา
- (2) ดำเนินการเกี่ยวกับทุนการศึกษา และมูลนิธิการกุศลต่าง ๆ
- (3) จัดเรื่องน้ำดื่มดูแลร้านอาหารและคุณภาพอาหาร ให้บริการเกี่ยวกับ

ไปรษณีย์ภัณฑ์

(4) ดำเนินการเกี่ยวกับงานพยาบาลในสถานศึกษา เช่น จัดห้องพยาบาล จัดหายาไว้ประจำห้องพยาบาล จัดทำบัตรสุขภาพ และดำเนินการตรวจสุขภาพนักเรียนนักศึกษาประจำปี ส่งเสริมให้นักเรียนนักศึกษามีความรู้ในเรื่องการป้องกันโรคติดต่อ รวมทั้งสารเสพติด ให้ความรู้เบื้องต้นเรื่องการปฐมพยาบาลแก่นักเรียนนักศึกษา

(5) ปฐมพยาบาลนักเรียนนักศึกษา ที่เกิดอุบัติเหตุในสถานศึกษา

(6) ประสานงานกับผู้ปกครอง ในการที่นักเรียนนักศึกษาเกิดอุบัติเหตุและเจ็บป่วยติดต่อแพทย์หรือเจ้าหน้าที่อนามัย มาปลูกฝี ฉีดยา ในสถานศึกษาประจำปี

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องสรุปได้ว่า ฝ่ายกิจการนักศึกษาเป็นฝ่ายที่มีโอกาสพบกับ

นักศึกษาเสมอและบ่อยครั้ง จึงทำให้มีโอกาสทราบถึงปัญหาของนักศึกษา และมีโอกาสช่วยเหลือแก้ไข และป้องกันปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นแก่นักศึกษา ปัญหาส่วนมากเป็นปัญหาด้านครอบครัว ด้านการเรียน ด้านการเงิน ด้านความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ตลอดจนด้านสุขภาพ

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.2.1 งานวิจัยในประเทศ

วรพจน์ จรัสตระกูล (2514) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัญหาวัยรุ่นของนักเรียนที่เรียนในโรงเรียนสายสามัญและสายอาชีพในกรุงเทพมหานครผลการวิจัยพบว่าปัญหาของนักเรียนคือปัญหาการปรับตัวให้เข้ากับงานของโรงเรียน รองลงมาคือ ปัญหาด้านสุขภาพ และปัญหากิจกรรมทางสังคม

กรรณิการ์ณ พันธ์ศิริกุล (2521) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การสำรวจปัญหาล้วนตัว สังคมและการเรียนของนักเรียน โรงเรียนสารพัดช่าง ในกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชายมีปัญหาด้านการเรียนมากที่สุด รองลงมาคือปัญหาล้วนตัว และปัญหาด้านสังคมตามลำดับ นักเรียนหญิงมีปัญหาล้วนตัวมากที่สุด รองลงมาคือปัญหาด้านการเรียนและปัญหาด้านสังคมตามลำดับ

ศิริลักษณ์ เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2523) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาปัญหาของนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2523 ผลการวิจัยพบว่าปัญหาการเรียน มีปัญหาเกี่ยวกับการเรียนวิชาที่ตนไม่ชอบ เรียนหนักเกินไป ปัญหาสุขภาพมีปัญหากับนอนไม่หลับพักผ่อนไม่เพียงพอ ปัญหาสังคมมีปัญหา

เกี่ยวกับทำความเข้าใจกับผู้อื่นได้ยาก ปัญหาที่อยู่อาศัยเกี่ยวกับการรบกวน จากเพื่อนร่วมห้อง ปัญหาการเงิน มีปัญหาเกี่ยวกับการไม่รู้จักใช้เงินอย่างเหมาะสมมีเงินใช้จ่ายค่าอาหารไม่เพียงพอ ปัญหาครอบครัว มีปัญหาเกี่ยวกับบิดามารดาชอบที่จะตัดสินใจให้ บิดามารดาเข้มงวดไม่มีเวลาให้

จารุวรรณ ตั้งศิริมงคล (2530) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สุขภาพจิตและการปรับตัว ของนักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 6 โรงเรียนรัฐบาลในกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่านักเรียนมีปัญหากับการปรับตัวเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือการปรับตัวด้านการเรียนซึ่งประกอบ

ด้วยรายการปัญหาเกี่ยวกับแรงจูงใจ นิสัย ทักษะคิดทางการเรียน เช่น ไม่ทราบวิธีการเรียนที่มีประสิทธิภาพ เรียนไม่เก่งและได้คะแนนต่ำ พื้นฐานความรู้ไม่ดี เป็นบางวิชา สนใจในกิจกรรมต่าง ๆ นอกเหนือไปจากการเรียนเป็นส่วนใหญ่ การปรับตัวด้านอนาคตอาชีพและการศึกษา เช่น ต้องการออกไปประกอบอาชีพแต่ยังทำไม่ได้ไม่แน่ใจว่าจะเลือกได้เหมาะสมหรือไม่ ด้านปรับตัวทางอารมณ์และส่วนตัว เช่น กังวลใจในเรื่องเล็ก ๆ น้อย ๆ มักเครียดเสมอ ท้อแท้ง่าย ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง

พิมพ์มาศ คัมภ์เจริญรัตน์ (2532) ได้ทำการวิจัย เรื่องปัญหาของนักศึกษาวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา วิทยาเขตตาก ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาวิทยาลัยเทคโนโลยีมีปัญหาด้านการเรียนมากที่สุด รองลงมาคือ ปัญหาด้านสังคม ด้านการเงิน ด้านสุขภาพพลานามัย และด้านที่อยู่อาศัยตามลำดับ ส่วนนักศึกษาหญิง มีปัญหาการเรียนมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านสุขภาพพลานามัย ด้านสังคม ด้านการเงิน และด้านที่อยู่อาศัย ตามลำดับ ส่วนปัญหาด้านต่าง ๆ จำแนกตามชั้นปีนั้นพบว่า ปัญหาด้านการเรียนนักศึกษามีปัญหามากที่สุดคือนักศึกษา ชั้นปีที่ 5 รองลงมาคือนักศึกษาชั้นปีที่ 4 และนักศึกษาชั้นปีที่ 3 ปัญหาด้านสังคม นักศึกษามีปัญหามากที่สุดคือนักศึกษาชั้นปีที่ 2 รองลงมาคือนักศึกษาชั้นปีที่ 4 และนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ตามลำดับ ปัญหาด้านสุขภาพพลานามัย นักศึกษามีปัญหามากที่สุดคือนักศึกษาชั้นปีที่ 4 รองลงมาคือนักศึกษาชั้นปีที่ 5 และนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ตามลำดับ ปัญหาด้านการเงินนักศึกษามีปัญหามากที่สุดคือนักศึกษาชั้นปีที่ 2 รองลงมาคือนักศึกษาชั้นปีที่ 3 และนักศึกษาชั้นปีที่ 4 ตามลำดับ ปัญหาที่อยู่อาศัยนักศึกษามีปัญหามากที่สุดคือนักศึกษาชั้นปีที่ 4 รองลงมาคือนักศึกษาชั้นปีที่ 5 ตามลำดับ

วลีวรรณ ศรีเศษะวิวัฒน์ (2536) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัญหาของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา กลุ่มภาคเหนือ ผลการวิจัยพบว่าปัญหาด้านครอบครัว นักศึกษามีปัญหาสูงสุดในเรื่อง พ่อแม่ไม่ยอมฟังคำอธิบาย หรือเหตุผลของนักศึกษา รองลงมาคือ ปัญหาการปกครอง ผู้ปกครองปัญหาด้านการเรียน นักศึกษามีปัญหาสูงสุดในเรื่อง บรรยายากในห้องเรียน ไม่เหมาะสม รองลงมาคือ การทำความเข้าใจเนื้อหาสาระ จากการอ่านหนังสือได้เข้าปัญหาด้านการเงิน นักศึกษามีปัญหาสูงสุดในเรื่องการจัดระบบการใช้จ่ายของตนเองไม่ดีพอ รองลงมา คือปัญหาเรื่องเงินค่าใช้จ่ายส่วนตัว ปัญหาด้านเพื่อนและสังคม นักศึกษามีปัญหาสูงสุดในเรื่องประหม่าหรือตื่นเต้นเมื่อต้องปรากฏตัวในที่ชุมชน รองลงมาคือ การตัดสินใจด้วยตนเองไม่ได้ ต้องปรึกษากับผู้อื่นอยู่เสมอ ปัญหาด้านสุขภาพนักศึกษามีปัญหาสูงสุดในเรื่อง ไม่สามารถรับประทาน

อาหารให้เป็นเวลา การจัดลำดับปัญหาของนักศึกษา พิจารณาหลายด้านผลปรากฏว่า นักศึกษามีปัญหาสูงสุดในการเรียน และนักศึกษามีปัญหาลำดับต้นในด้านครอบครัว

2.2.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Rahman (1965) ได้ทำการวิจัยเรื่องสาเหตุของการสูญเสียทางการศึกษา โดยศึกษาจากเด็กที่ต้องออกจากโรงเรียนในขณะที่เรียนยังไม่สำเร็จ ระหว่างชั้นปีที่ 7 - 12 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเมืองเดคคา (Decca) ประเทศปากีสถาน ผลการวิจัยพบว่า สาเหตุของการที่นักเรียนต้องออกจากการศึกษา มีหลายประการ เช่น ปัญหาเรื่องการเงิน ในการซื้ออุปกรณ์การเรียน ปัญหาสุขภาพร่างกายไม่ดี ปัญหาเศรษฐกิจภายในครอบครัวตกต่ำ ปัญหาการตกต่ำชั้น ปัญหาการคมนาคมระหว่างบ้านกับโรงเรียนไม่สะดวก

Nult (1972) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์ปัญหาวัยรุ่น โดยวิเคราะห์จากบันทึกของครูและนักเรียน จากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 7-12 จำนวน 607 คน ครู 33 คน จากโรงเรียนมัธยมเวลด์ เซนทรัล (Weld Central Junior-Senior High School) รัฐโคโลราโด ผลการวิจัยพบว่านักเรียนประสบปัญหาต่าง ๆ คือ ปัญหาการปรับตัวให้เข้ากับงานของโรงเรียน ปัญหาความสัมพันธ์ทางจิตวิทยาส่วนบุคคลและสังคม ปัญหาด้านสันติภาพ

Nenyod (1975) ได้ทำการวิจัยเรื่อง นักศึกษาต่างประเทศ ที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัย และวิทยาลัย ในมลรัฐเท็กซัส กลุ่มตัวอย่างประกอบไปด้วยนักศึกษาต่างประเทศที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 4 จำนวน 400 คน โดยสุ่มเลือกนักศึกษาจากมหาวิทยาลัย และวิทยาลัย ขนาดเล็ก 75 คน ขนาดกลาง 107 คน และขนาดใหญ่ 215 คน ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาของนักศึกษาต่างชาติในวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ได้แก่ ปัญหาเกี่ยวกับการติดต่อ การเรียน การเงิน ที่พักอาศัย อาหาร ศาสนา สังคมและปัญหาเกี่ยวกับตัวเอง ในจำนวนปัญหาเหล่านี้ ปัญหาเกี่ยวกับการติดต่อกับบุคคลอื่น และปัญหาการเรียนเป็นปัญหาที่สำคัญที่สุด

Callins (1976) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัญหาของนักศึกษาต่างประเทศ ในมหาวิทยาลัย ฮาร์วาร์ด จำนวน 112 คน จาก 28 ประเทศใน 4 ภูมิภาคของโลก ได้แก่ เอเชีย แอฟริกา คาริเบียนและตะวันออกไกล โดยใช้การสำรวจปัญหาของมูนีย์ (Mooney Problem) แยกศึกษาตามเพศ วิชาเอก ภูมิภาค สถานภาพสมรสและระดับชั้นเรียน พบว่า

ปัญหาของนักศึกษาต่างประเทศเรียงลำดับความสำคัญ ดังนี้ คือปัญหาเกี่ยวกับกิจกรรมทางสังคม
 นันทนาการ การเงินที่อยู่อาศัย บ้านและครอบครัว เพศและการแต่งงาน นักศึกษาโสดมีปัญหา
 มากกว่านักศึกษาที่แต่งงานแล้ว นักศึกษาชั้นปีที่ 1, 2, 3 และ 4 มีปัญหาแตกต่างกัน นักศึกษา
 ต่างวิชาเอกมีปัญหาไม่แตกต่างกัน นักศึกษาชายมีปัญหามากกว่านักศึกษาหญิง นอกจากนั้นยังพบว่า
 นักศึกษาจากเอเชียมี ปัญหามากที่สุดและนักศึกษาคาเวเบียนมีปัญหาน้อยที่สุด

Bratcher (1976) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัญหาและความต้องการบริการ
 แนะนำของนักศึกษาในวิทยาลัยขนาดเล็ก ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีปัญหาระดับมาก ดังนี้
 ปัญหาด้านการศึกษา นักศึกษาต้องการบริการแนะนำด้านบริการสนเทศเกี่ยวกับการศึกษาต่อ
 ปัญหาด้านอาชีพ นักศึกษาต้องการบริการสนเทศทางด้านอาชีพและแหล่งประกอบอาชีพ ปัญหา
 ด้านสังคม นักศึกษาต้องการบริการแนะนำในด้านเพศศึกษา บริการสนเทศเกี่ยวกับการ
 แต่งกายและมารยาทในการปฏิบัติตนในสังคม